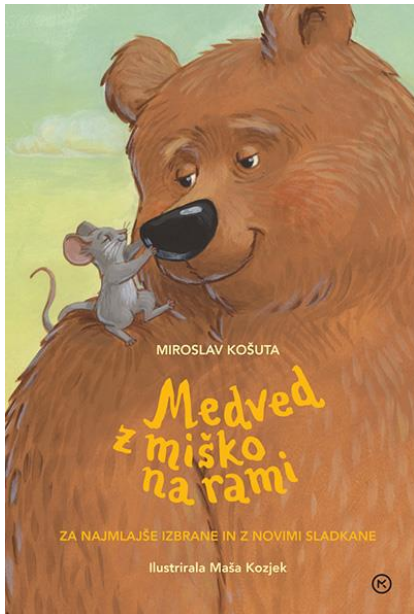

Miroslav Košuta: **MEDVED Z MIŠKO NA RAMI:**
za najmlajše izbrane in z novimi sladkane.
Ilustr. Maša Kozjek. Ljubljana: Mladinska knjiga,
2019, 96 str.
| C | 1. stopnja |

Miroslav Košuta: **LJUBEZNI TO PESEM.**
Izbor pesmi od prvih korakov do zrelih stopinj.
Ilustr. Damijan Stepančič. Dob: Miš, 2019, 143
str.
| M | 3. stopnja |

V letu 2019 sta izšli dve antologiji pesmi Miroslava Košuta, obe odlični, a različni glede na svoji primarni ciljni skupini.

Zbirka MEDVED Z MIŠKO NA RAMI prinaša več kot 60 pesmi: prvi cikel, po katerem je naslovljena zbirka, je nastal popolnoma na novo, druge pa so večinoma že antologijske, razdeljene so v štiri sklope (pogrešamo seznam, iz katerih zbirk so pesmi). Zbirka je osredinjena na **otroke v predšolskem in zgodnjem bralnem obdobju**, kot nalašč je tudi za **družinsko branje**.

V pesniški zbirki bomo poleg medvedov in mišk našli mnoge druge živali. Poezija s podobami Maše Kozjek je očarljivo razposajena in hudomušna, polna domišljajske razigranosti in duhovitih besednih iger. Ob njej se veselimo, čudimo, sprašujemo o domu in življenju ter odkrivamo njene mnogotere pomene. (S hrbtni strani knjige.)

Uvodno besedilo Petra Svetina z naslovom »Medved pred ogledalom (referat na kongresu)« je malo neobičajna, toda simpatična predstavitev pesnika in njegove poezije, duhovita, z elementi nonsensa.

Mentorji branja bodo kaj našli tudi na tej strani:

<https://www.emka.si/webapp/wcs/stores/servlet/sl/emkasi/medved-z-miško-na-rami-%28subvencija%29-p-9789610152477>

Antologija **LJUBEZNI TO PESEM** prinaša nekaj več kot sto pesmi, »izbor pesmi od prvih korakov do zrelih stopinj«, torej **otroške, mladinske in pesmi za odrasle**. Izbrane so takšne, da jih vse lahko berejo, doživijo in razumejo bralci vseh starosti. Torej je to še ena **pesniška zbirka za vse bralce**, kakršnih je pri založbi Miš izšlo že nekaj (npr. Saša Vegri, Naročje kamenčkov). Pesmi so seveda

vrhunske, tematsko, jezikovno in zvočno bogate; na koncu knjige je seznam pesniških zbirk, od koder so izbrane. Prav tako vrhunske so ilustracije, ki pesmi nadgrajujejo, komentirajo in povezujejo. Tako je zbirka v estetski užitek bralcem vseh starosti!

Spremna beseda dr. Igorja Saksida *Miroslav Košuta in njegove pesmi za ljubezen* je domišljena: namesto biografskih podatkov najprej predstavi pesnika z odlomki iz zapisov o njegovem delu, potem pa nas vodi skozi vse štiri razdelke antologije, predstavi osrednje teme in opozori na podteme in motive, predstavlja jih skupaj z ilustracijo, spodbuja k doživljanju poezije in ilustracije kot celote.

Mentorjem branja bo v pomoč zagotovo tudi kaj na domači strani založbe:

<https://miszalozba.com/knjige/ljubezni-to-pesem/>

Spodbude za branje:

- Pogosto se bralci, tako mladi kot odrasli, malo upirajo, češ, da poezije ne berejo. Kako to?, se začudim, pesmi so vendar kratke, za branje pesmi ne potrebujemo veliko časa ... in vsaka je pomensko zaključena, odtehta torej za celo zgodbo ali celo roman.
- Za pesniške zbirke (osebno, tiho, pogosto) mislim, da spodbude niso potrebne. Knjigo odpreš, prebiraš pesmi, po vrsti ali naključno, vzameš si čas, da se te dotaknejo. 😊 Nekatere so mi ljubše in zelo všeč, druge malo manj.
- In tako tudi delam z bralci. Mlajšim otrokom in začetnim bralcem glasno berem pesmi. Bralce pa prosim, da glasno berejo naključno izbrane pesmi in/ali jih izberejo vnaprej, morda tudi utemeljijo, zakaj so jo izbrali, in jih glasno preberejo. Pesmi beremo drug za drugim ... in se zgodi, da preberemo veliko pesmi, lepo nam je, doživimo pesniško matinejo. 😊 (Čisto pozabijo, da oni ne berejo poezije, uživajo, pogosto mi to z začudenjem tudi priznajo.)
- Pri pesmih ponavadi ne spodbujam pogovora. Naj učinkujejo ritem, zvočnost, melodija ... Si pa prisluhnemo, če nam vendarle je do pogovora.
- Ponavadi so pesniške zbirke tudi ilustrirane: pogledamo torej tudi ilustracije in če nam je, spregovorimo tudi o njih.
- **Mlajšim otrokom** bom brala predvsem pesmi iz zbirke *Medved z miško na rami*, že prve samostojne bralce bom spodbujala, da jih berejo tudi sami. Ne hitim-o, da lahko uživamo v poeziji in ilustracijah.
- Nekaj otroških pesmi ali krajših pesmi za mladostnike oz. odrasle jim bom prebrala tudi iz zbirke *Ljubezni to pesem*; poezijo doživljamo ne glede na starost (zvočnost ne pozna meja).
- Se bodo **starejši otroci, mladostniki in odrasli** spomnili pesmi iz te zbirke? Jim bo ob tem toplo pri srcu?
- Njih bom seveda spodbujala predvsem k branju zbirke *Ljubezni to pesem*. Razmislek o doživljanju poezije in ilustracije vsekakor lahko poglobim z branjem spremne besede dr. Igorja Saksida.
- Lahko pa se pogovorimo tudi o podobnosti in različnosti obeh zbirk.
- **Za učence 2. in 3. triletja** sem v bralnih delavnicah večkrat uporabila spodbudo, ki ni prav nič poglobljena, pa je vedno povzročila precej debate in predvsem branja. Med udeležence sem razdelila vse zbirke izbranega pesnika in jih pozvala, da iz njih izberejo vsak (morda dvojica) svojo »naj« pesem. V našem primeru bodo to pesniške zbirke Miroslava Košuta (glej npr. seznam na kraju knjige *Ljubezni to pesem*) ali preprosto vse, ki so na voljo v (šolski) knjižnici.

- Izbrane pesmi preberemo, naslove zapišemo in nabor primerjamo z izborom v pesniški zbirki. Ali pa obratno in tudi manj zahtevno: poiščemo v različnih pesniških zbirkah pesmi, ki so zbrane v antologiji, ki jo prebiramo. V vsakem primeru je veliko branja in soočenj lastnih izborov (mladih) bralcev z urednikom obravnavane antologije. (S to spodbudo se udeleženci sprostijo, utrjuje se jim izkušnja, da imajo pravico do izbora pesmi po svojem okusu idr.)
- Zelo učinkovito je tudi iskanje naslovov k pesmim; prepoznavanje pesmi (potem ko smo zbirko samostojno prebrali vsak zase, glasno berem pesmi, bralci ugibajo); ustvarjanje lastnih pesmi po pesnikovem zgledu; tudi ilustriranje, preprosta dramatizacija ... zgolj branje zvečer (v pesniški soareji), ob svečah in glasbi idr.

Nadaljnje spodbude za branje:

- V vsakem primeru razstavim vse pesniške zbirke Miroslava Košuta, ki so v naši (šolski) knjižnici, tudi če jih ne bomo uporabljali na bralnem srečanju. Bralce opozorim, morda si bo kdo želel katero izposoditi in prebrati doma.
- V letu 2019 sta izšli dve zbirki pesmi Miroslava Košuta, obe antološki, kar se ponavadi zgodi ob kakšnih okroglih avtorjevih obletnicah. Preverimo, kdaj je rojen Miroslav Košuta. Morda nas zanima tudi njegova biografija. Poiščemo v spremnih besedah k njegovim zbirkam, v pregledih slovenke literature ... na spletu.

mag. Tilka Jamnik